

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: *Slavení židovských výročních svátků u České unie židovské mládeže*

Autor práce: Anežka Moravcová

Tradiční základní vlastností „klasického“ antropologického terénu je jeho exotičnost; antropologický badatel či badatelka vstupují do prostředí, které je jim cizí, které neznají, se kterým často nemají ani tu nejmenší zkušenost. V domácích etnologických a antropologických vědách, a možná ještě výrazněji v absolventských pracích v těchto oborech, bývá ale často zvykem *pravý opak*; český badatel či badatelka si většinou vybírá terén nějakým způsobem známý či přístupný. Proto je možné s potěšením konstatovat, že Anežka Moravcová postupuje odlišným způsobem; už ve své vynikající bakalářské práci *Přechodový rituál obláčka a časné sliby u řeholní komunity bosých karmelitek a boromejek*, úspěšně obhájené na Ústavu etnologie v roce 2021, se vydala do velmi exotického až esoterického terénu. Podobně je tomu i aktuálně obhajované diplomové práce – i zde autorka vstoupila do jí předem neznámého a nepřístupného terénu, aby se zde v určitém obecném slova smyslu navázala na svoji bakalářskou práci, a to i tematicky – výzkumem rituálů a festivit v současném českém religiózně definovaném prostředí.

Za jedno z nejvýraznějších pozitiv práce Anežky Moravcové považuji vedle „antropologicky klasického“ a úspěšného vstupu do exotického a relativně nedostupného terénu především novátorské využití konceptu performance, který bývá v domácích etnologických a antropologických vědách využíván relativně zřídka; na výzkum festivit tohoto typu je ale doslova jako stvořený. Autorka pracuje především s konceptem performance amerického antropologa, lingvisty a folkloristy Richarda Baumana; jejím záměrem je na základě vlastních v terénu získaných dat o zkoumaných festivitách zastihnout výskyt tzv. *vznikající kvality performance* („emergent quality of performance“); úspěšnou snahu o využití tohoto zajímavého konceptu pokládám za přínosné – autorka tak navazuje na globální (především americké) uvažování o performanci, tak jak se konstituovalo v amerických etnologických a antropologických vědách od 70. let 20. století, a dostává se tak nad rámec u nás běžněji využívaných (či možná až nadužívaných) „klasických“ konceptů Victora Turnera či Arnolda van Gennepa.

Diplomová práce Anežky Moravcové představuje promyšlený, dobře strukturovaný a po obsahové i formální stránce kvalitní odborný text opřený o pečlivý a dlouhodobě prováděný solidní a poctivý výzkum. Její integrální součástí je i poměrně rozsáhlá teoretická část, v rámci které si autorka evidentně připravovala půdu pro vstup do jí cizího terénu; jedinou její marginální výtkou je tak možná její příliš velký rozsah (oproti pro mnohé možná zajímavější praktické části).

Práce vznikala samostatně co se práce s literaturou (dominantně zahraniční), výzkumu, analýzy i interpretace dat týče, ale zároveň v kontextu *velmi* pravidelných konzultací s jejím

vedoucím.

Předloženou velmi zdařilou diplomovou práci *doporučuji k obhajobě* s navrženým hodnocením *výborně*.

doc. PhDr. Petr Janeček, Ph.D.

7. 9. 2023